Ч. 192 | Пятниця 27 серпня (8 вересня) 1893. | Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Є. Вел. Цѣсарь на маневрахъ въ Галичинѣ.

Дня 5 с. м. т. є. у вôвторокъ рано о 6 год. выѣхавъ Монархъ зъ Ярослава черезъ Радимно до Краковця, де приѣхавъ о годинѣ 9 зъ рана. Звôдтамъ кôнно поѣхавъ на поле маневрôвъ. Цѣлый день чути было безнастанно гукъ арматъ. Зъ маневрôвъ вернувъ о год. 4 по полудни до Краковця. При гарно прибранôй брамѣ парку палаты ждали на приѣздъ Монарха Є. Е. п. Намѣстникъ, презесъ яворôвскои рады пов. гр. Иванъ Шептицкій и заступникъ его Иванъ Конопка зъ членами рады, староста яворôвскій Чеславъ Невядомскій, судъ повѣтовый зъ Краковця и Яворова Адльофъ и Менциньскій; рады громадскй Яворова, Краковця и Великихъ Очей, зборы израильскй зъ тыхъ трехъ мѣсточокъ, войты и т. д. Монархъ зôскочивъ легко зъ коня, повиталъ насамперѣдъ п. Намѣстника и розмавлявъ зъ нимъ хвилю. Вôдтакъ пôдôйшовъ до Є. В. Цѣсаря презесъ яворôвскои рады пов. гр. Шептицкій и выповѣвъ такій привѣтъ:

„Въ имени повѣта яворôвского маю честь повитати Тебе, Найясн. Пане, зъ серця, повного вѣрноподданыхъ чувствъ для Тебе и цѣлого Твого Найдостойнѣйшого Дому, а заразомъ высказати Тобѣ, Наясн. Пане, нашу велику радость и щастє, що вже другій разъ вступаешь въ границѣ нашого повѣта. Позволь, Н. Пане, що старымъ звычаємъ селяне тутешнй приймуть Тебе хлѣбомъ и сôлью. Найясн. нашъ Цѣсарь и Король Францъ Йосифъ I. нехай жиє многй лѣта!"

Є. В. Цѣсарь подякувавъ ласкаво за щирый привѣтъ и запевнивъ, що вѣрить зовсѣмъ высказанымъ чувствамъ.

Въ имени руского духовеньства промовивъ гр. кат. священикъ зъ Дрогомышля о. Осипъ Гладишевскій, запевняючи що Русины стоять твердо при униі католицкôй и при австрійскôй идеи державнôй. Вкôнци повитавъ Монарха бурмистръ Краковця, нотарь Деллеръ. Тыхъ обохъ промовъ выслухавъ Монархъ зъ увагою и вôдповѣвъ на нихъ кôлькома дуже ласкавыми словами. Вôдтакъ розмавлявъ Є. В. Цѣсарь кôлька хвиль зô старостою п. Невядомскимъ, дальше зъ віцепрезесомъ пов. рады яворôвскои Иваномъ Конопкою, яворôвскимъ бурмистромъ Паромъ, зъ начальниками судовыми, Адльфомъ и Менциньскимъ и кôлькома иншими особами.

Потôмъ удавъ ся Є. В. Цѣсарь, вôдпроваджений п. Намѣстникомъ и господаремъ дому гр. Лубѣньскимъ до палаты, де приготовлено помѣщенє для Монарха и обохъ генеральныхъ адъютантôвъ. На ганку повитала Монарха панѣ графиня Лубѣньска зъ донькою, котра подала Цѣсареви гарный букетъ.

На поворотъ Монарха зъ маневрôвъ ждали громады селянъ зъ хоругвами, образами и духовеньствомъ, школярѣ, депутаціѣ громадъ староства яворôвского, цехи, вкôнци жиды зъ тойрами. Почестну сторожу становили „Соколы" зъ Яворова и Львова. Порядокъ удержувала дуже добре огнева сторожа зъ Яворова, зъ Краковця и Великихъ Очей.

О годинѣ 6 вечеромъ вôдбувъ ся въ касарни Найд. Архикнязя Альбрехта обѣдъ, въ котрôмъ взяли участь Є. В. Цѣсарь, а межь иншими п. Намѣстникъ, гр. Лубѣньскій и староста Невядомскій. Пôдчасъ обѣду розмавлявъ Найд. Архикнязь Альбрехтъ довшій часъ зô старостою Невядомскимъ. П. староста зазначивъ при тôй нагодѣ, що вôдносины межи Русинами а Поляками въ повѣтѣ яворôвскôмъ, давнѣйше прикрй, теперь зовсѣмъ полагодженй.

Вчера была прекрасна погода. Є. В. Цѣсарь выѣхавъ въ напрямѣ до Великихъ Очей на маневры разомъ зъ п. Намѣстникомъ.

Всѣ вѣденьскй часописи пôдносять згôдно значѣнє промовы, яку мавъ Є. В. Цѣсарь до депутаціѣ польскои шляхты, на чолѣ котрои стоявъ князь Сангушко.

Fremdenblatt каже, що та подяка цѣсарска припала не одному чоловѣкови, не лише достойникамъ и шляхтѣ, але цѣлому краеви. Згода въ краю, вѣрне и тверде привязанє населеня до свого Монарха и Его дому, патріотичне розумѣнє потребъ цѣлости Монархіѣ — отсе причины, що спонукали Монарха до высказаня вдячного признаня и то такого, яке мало коли выйшло зъ устъ Монарха. Хто безъ упередженя слѣдивъ вôдносины австрійскй, той признасть дуже радо, що вже вôдъ довшого ряду лѣтъ жадна справа, що мае на цѣли добро державы, не обôйшла ся безъ великои а неразъ и рѣшаючои помочи галицкихъ пословъ. Неразъ дорѣкали Полякамъ, що они тогды пôдпирали справы державнй, коли бачили въ тôмъ и интересъ свого краю, але то легко казати, а доказати годѣ. Послы галицкй мусять чейже числити ся зъ бажанями населеня свого краю, але жь они нѣколи не поступали собѣ скрайно самолюбно. Мешканцѣ Галичины, шляхта и селяне, Русины и Поляки, суть цѣлкомъ серцемъ горожанами тои Австріѣ, котрои Монархи хоронять ихъ свободы. Тенденційный роздѣлъ національный и змаганя въ тôмъ напрямѣ рѣшучо клонять ся до

11)

Всесвѣтна выстава въ Шікаґо.

(Дальше*.)

Якъ велика всесвѣтна выстава въ Шікаго, можна ажъ теперь мати докладне понятє. Изъ справозданя, яке предложивъ президентъ національнои комісіѣ президентови Сполученыхъ державъ, Герізонови, показує ся, що въ виставѣ сѣй взяло участь 86 державъ заграничныхъ и 31 удѣльныхъ державъ Сполученыхъ Державъ пôвнôчнои Америки. Грошева вартôсть выставленыхъ предметôвъ представляесь такъ: Вся заграниця репрезентуе вартôсть на суму 6 міліонôвъ а мѣсцевй удѣльнй державы на 3 міліоны долярôвъ (доляръ =2 зр. 40 кр.). Зъ помежи заграничныхъ державъ найперше мѣсце займає Нѣмеччина зъ сумою 800.000 долярôвъ и 5077 выставцями. За нею иде Франція зъ сумою 733.000 долярôвъ, Японъ зъ 630.000, Анґлія зъ 291.000, Австрія зъ 102.000 и Россія зъ 46.000 долярôвъ. Изъ мѣсцевыхъ удѣльныхъ державъ представляють державы Новый-Йоркъ и Илінайсъ по 800.000 долярôвъ. Не дивниця, що середъ такъ величезного множества выставленыхъ предметôвъ трудно въ нихъ розглянути ся и треба кôлька недѣль добре походити по виставѣ, щобы всему хочь трохи лѣпше приглянути ся. Але що кажу — походити! Тутъ люде дальше вже й забудуть ходити. Вы певно думаєте, що тутъ всѣ лишь ѣздять кôньми. Дежь тамъ; такожь бы хтось выгадавъ, щобы въ Америцѣ мучили бѣднй звѣрята! Вôдъ чогожь американьскій розумъ? Тутъ вже давно покасували омнібусы та кôньскй трамваѣ а на выставу ѣздять ще лишь великй богачѣ кôньми и то четвернею, за котру треба платити 5 долярôвъ або на нашй грошѣ 12 зр. — всѣ прочй люде ѣздять лишь горозелѣзницями, котрыхъ тутъ въ послѣдныхъ часахъ намножило ся дуже богато. Вôдъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ наставъ въ Шікаго якійсь дивный рухъ, такій, якого нѣгде въ свѣтѣ не побачите. На всѣхъ сторонахъ мѣста ставлять горозелѣзницѣ а властителѣ домôвъ, въ тыхъ сторонахъ, котрыми мають переходити тй зелѣзницѣ, роблять при тôмъ дуже добрй интересы, бо продають мѣсце пôдъ зелѣзницѣ а домы забирають зъ собою.

Якъ то забирають? — спытаєте. Певно валять ихъ и матеріялъ зъ нихъ перевозять на инше мѣсце. Такожь не мали бы роботы! Перевозять вôдъ разу цѣлй домы зô всѣмъ тымъ, що въ нихъ въ серединѣ. Пôдкладають пôдъ домы зелѣзнй валки и котять ихъ на инше мѣсце. Ще першого мѣсяця по вôдкрытю выставы можна было на улици Монро видѣти, що котило ся по десять або дванацять такихъ домôвъ наразъ. Вы певно думаєте, що то мусять бути маленькй домы, отъ такй, якъ кучѣ, котрй й у насъ часомъ цѣлй перевозять; нѣ, то домы на два и три поверхи, хочь правда, що збудованй зъ дерева и тому лишь дають ся перевозити тымъ способомъ.

На мѣсци, де стояли тй домы, ставлять заразъ высокй на два поверхи але досыть тонкй стовпы изъ стали и сполучають ихъ тонкою решѣткою сталевою, по котрôй идуть шины. Оденъ конець такои горозелѣзницѣ єсть въ самôй серединѣ мѣста. Хто хоче ѣхати тою зелѣзницею, мусить высокими сходами, що стоять середъ улицѣ, лѣзти на дворець въ горѣ, тамъ платить заразъ при входѣ нікелевыми грôшми 5 центôвъ або нашихъ 12 кр., всѣдає до чекаючого поѣзда и гонить якъ вѣтромъ, куды хоче. Оденъ поѣздъ горозелѣзницѣ складає ся звычайно зъ 4 до 8 ваґонôвъ и що пять мінутъ вôдходить оденъ на выставу. Ѣзда тыми зелѣзницями вôдбуває ся черезъ цѣлый день ажъ поза пôвнôчь, лишь що въ ночи не ходять вже поѣзды такъ часто, бо лишь що 20 мінутъ вôдходить оденъ. Денно перевозять они по сто тысячѣвъ людей туды и назадъ.

Припустѣмъ, що вы такою зелѣзницею приѣхали ажъ надъ самъ берѣгъ Мічіганьского озера. Лѣто, день красный и вы хотѣли бы переѣхати ся по озерѣ. Якъ разъ добра нагода, бо въ пристани стоить корабель, званый „Колюмбъ", такожь американьске чудо свого рода; вôнъ перевозить людей по озерѣ на мѣсце выставы. Єсть то величезный, на 400 стôпъ довгій корабель, збудованый зовсѣмъ инакше, якъ всѣ иншй кораблѣ. Вôнъ выглядає якъ величезне циґаро изъ стали и не мае въ сподѣ хребта, котрымъ звычайно корабель поре воду, и длятого лишь суне ся по водѣ. Зъ верха на тôмъ корабли стоить сѣмь стале-

*) Гляди ч. 143 „Народнои Часописи".

упадку, мужѣ, котрѣ спôльно заселяють цвитучій край, стрѣтили ся при спôльнôй, мирнôй роботѣ. А що до розвитку и скрѣпленя тои братерскости причинила ся въ сущности зъ успѣхомъ теперѣшна адмінїстрація, се признавъ Монархъ похвальными и почетными словами. Крѣпкою рукою, оглядно и свѣдомый цѣли веде Намѣстникъ ґр. Бадени порученый єму урядъ для добра Галичины. Безъ огляду и упередженя уживає вôнъ своихъ силъ и богатыхъ вѣдомостей для ладу и матеріяльного розвитку, для спôльного интересу. Специяльно рускою народностію вôнъ заопѣкувавъ ся справедливо вôдъ початку свого урядованя. Цѣнными и услужными концесіями на поли школьництва, бôльшихъ увзглядненъ бажанъ языковыхъ, утворенємъ рускихъ клясъ и заведенъ наукововыхъ пересвѣдчивъ вôнъ приналежныхъ до тои народности, що адмінїстрація краю має серіозну волю, вôдповѣсти правдивымъ и дѣйстнымъ потребамъ ихъ народности. Тымъ симпатичнымъ успособленємъ, тымъ справедливымъ поглядомъ на справу пôдпомôгъ вôнъ сущно вытвореню молодо-руского сторонництва, котре поставило въ своѣй програмѣ спасенне для добра краю зближенє до польскихъ спôвгорожанъ и вже осягнуло въ тôмъ напрямѣ потѣшаючій успѣхи. Повѣтъ ярославскій показує тѣ симптомы розбудженого и ростучого братерского успособленя, котре будить якъ найкраснѣ надѣѣ для политичнои будучности краю. Радѣючи въ своѣмъ батькôвскôмъ серци, котре для всѣхъ народôвъ монархіи зъ рôвною любовію бє, пôзнає нашъ дорогій Цѣсарь тѣ добутки доброго и вѣрного адміністратора, радѣстно дякує вôнъ Намѣстникови, нотаблямъ и цѣлому народови, напоминає въ торжественнôй хвили до продовжаня тои згôдной роботы для добра вузшои вôтчины и загалу....

Neue fr. Presse каже мѣжь иншимъ: Не можна того не замѣтити, що черезъ те цѣсарске признанє поставлено Галичину за взорець для иншихъ краѣвъ, а способъ, въ якій Поляки заявляють свôй патріотизмъ въ парляментарнôмъ житю, вказано яко гôдный наслѣдованя. Рôвну, безграничну похвалу, яку высказавъ Є. В. Цѣсарь для политики галицкихъ заступникôвъ, удѣливъ такожь и адміністраціи Галичины, а при тôмъ вказавъ спеціяльно на одного вызначного члена польскои шляхты, на Намѣстника ґр. Баденіого. Рôвножь се вôдзначенє, хоч певно цѣлкомъ заслуженє, въ своѣмъ родѣ незвычайне. Єсли якій слуга державный въ Австріи положивъ специяльнѣ заслуги и заслуживъ собѣ признанє Монарха, то Цѣсарь має до розпорядимости ордеры, титулы, степенѣ, ранґи и многѣ иншѣ средства уявити своє признанє, та звычайно се въ такій способъ дѣє ся. Але устна похвала въ такъ уймаючій способъ удѣлена въ крузѣ выбраныхъ особъ, якъ се власне припало въ участи ґр. Баденіому, вказує, тому що єсть чимсь незвычайнымъ, такожь на незвычайне значѣнє того мужа. Ґр. Бадени має свою пайку, яко вызнатный членъ польскои шляхты, у вôдзначеню, яке припало тôй клясѣ, але на єго особу паде ще спеціяльный блескъ признаня, яке Цѣсарь высказавъ галицкôй адміністраціи. Се само собою варте замѣченя. Особа ґр. Баденіого посуває ся тымъ самымъ на передный плянъ внутрѣшныхъ вôдносинъ въ такій способъ, що не можна буде поминути єго при нѣякôй нагодѣ, коли политична квестія буде концентруватись въ квестіи вôдповѣдной особы. Замѣтна промова въ Ярославѣ мовь бы казала, що не лишь Поляки суть найважнѣйшою партією въ Австріи, а такожь що ґр. Бадени єсть найважнѣйшою особою мѣжь Поляками. Она освѣтлює, єсли мы добре розумѣємо, не лишь минувшôсть и теперѣшнôсть, але дещо вже може ще й досыть далеку будучнôсть.

Presse звертає такожь увагу на велике значѣнє промовы цѣсарскои, а именно, якъ на доказъ, що Монархъ цѣнить патріотичнѣ заслуги и радъ гараздови въ краю, що повинно бути для иншихъ краѣвъ коронныхъ примѣромъ, якъ має ся сповняти патріотичный обовязокъ.

Войсковый дописуватель Pester Lloyd-a описує маневры понедѣлковѣ (4 с. м.) въ Галичинѣ. Тѣ маневры зачали сь дуже цѣкавою битвою кôнницѣ зъ обохъ сторôнъ, причôмъ фельдмп. баронъ Лєнайзенъ, комендантъ пôвнôчнои дивізіѣ кавалерійскои, удержавъ ся на поли битвы. Але мимо того повело ся фельдмп. бар. Ріппови, комендантови полудневои дивізіѣ кавалеріѣ зыскати кôлька годинъ часу для свого корпусу. Бо дуже рано заставъ Є. В. Цѣсарь ту дивізію на зовсѣмъ сконцентрованôмъ становищи. По вправахъ головну кватиру свою перенѣсъ Архикнязь Альбрехтъ до Краковця, а на другій день зробивъ то само и Монархъ.

Докладный рапортъ зъ маневрôвъ першого дня такій: Маневры дня 4 с. м. показали якъ найлучшѣ кваліфікаціѣ кôнницѣ. Того дня падавъ малый дощикъ и вѣтеръ бувъ зимный, але впрочôмъ була погода. Сторона полуднева пôдъ проводомъ фмп. А. Гальґочіого посувала ся до шляху зелѣзницѣ Перемышль-Городокъ и зъ тои причины одержавъ фмп Ріппъ приказъ, щобы чимскорше здержавъ зближенє и перехôдъ противника черезъ Любачѣвку; а на всякій случай, щобы здержавъ обсадженѣ тракты черезъ Шкло. Сторона пôвнôчна (фмп. Фішеръ) мавъ намѣръ пôйти впередъ на Радимно, черезъ що фмп. Лєнайзенъ одержавъ приказъ перейти Любачѣвку при Новôй Гробли, або пôдъ Любачевомъ. Тому що фмп. Ріппъ маючи цѣле своє войско сконцентроване мусѣвъ ждати ажь до годины 7 рано на захôдъ вôдъ Мякиша нового и поступали собѣ вôдповѣдно до рухôвъ противника, отже Є. В. Цѣсарь мôгъ звидѣти кôнно цѣлый фронтъ дивізіѣ фмп. Ріппа (права бриґада ґенерала ґр. А. Гібнера, лѣва полкъ Зібнера). Монархъ хваливъ дуже выглядъ и поставу кôнницѣ. На однôмъ пунктѣ пôвнôчнôмъ станувъ Монархъ и злѣзши зъ коня розмавлявъ майже годину зъ Архикняземъ Альбрехтомъ, шефомъ ґенерального штабу бар. Бекомъ, судями и нѣмецкимъ аташе войсковымъ фонъ Дайнесомъ. Коли прийшла вѣстъ, що фмп. Ріппъ посуває ся па схôдъ ажь до горбôвъ, а на полудне и захôдъ ажь до Великихъ Очей — мабуть въ наслѣдокъ вѣдомости, що противникъ хороненый лѣсами посуває ся впередъ — поѣхавъ Цѣсарь въ напрямѣ до Великихъ Очей и тамъ въ полудневôй сторонѣ станувъ. Минуло кôлька годинъ, закимъ противникъ показавъ ся на захôднôй сторонѣ; можна було пôзнати єго по великихъ хмарахъ пороху. На то фмп. Ріппъ казавъ сейчасъ змѣнити фронтъ и посунувъ дивізію ажь до Кобильницѣ.

Въ тôмъ часѣ фмп. Лєнайзенъ обсадивъ всѣ полудневѣ горбы и ставъ стрѣляти зô своихъ батерій кôнныхъ, на що небавомъ вôдповѣли батеріѣ Ріппа. Не тревало й 20 мінутъ, коли фмп. Лєнайзенъ, (котрый поставивъ дивізію въ трехъ ґрупахъ боєвыхъ и хочь мавъ теренъ досыть тѣсный, але вже розставивъ ся), зачавъ атакъ помимо огню компаній стрѣлецкихъ. Фмп. Ріппъ зъ частиною своєѣ значно низше стоячои дивізіѣ добре опиравъ ся, особливо въ серединѣ, але вкôнци мусѣвъ цофати ся на обохъ крылахъ, де єго очевидно перемогли. Є. В. Цѣсарь разомъ зъ дружиною находивъ ся дуже близько, такъ, що трохи не впавъ въ середину лініѣ боєвои, и мусѣвъ скоро цофнути ся на горбъ. Фмп. Ріппъ постягавъ теперь постепенно свои полки, щобы обсадити всѣ тракты до Шкла. Се було о стôлько лекше, що фмп. Гальґочі, проводиръ полудневои арміѣ, уживъ своєѣ дивізіѣ кавалерійскои до обсады рѣки Шкло. Ще якійсь часъ ишовъ фмп. Лєнайзенъ впередъ, але на тôмъ того дня „битва“ скôнчила ся.

Переглядъ политичный.

Gazeta narodowa пустила въ свѣтъ поголоску, котру за нею повторили иншѣ часописи,

---

выхъ вежъ, а на каждôй зъ нихъ єсть по три поклады для пасажирôвъ. Межи тыми покладами а кораблемъ єсть вôльне мѣсце, такъ, що коли филѣ на озерѣ идуть дуже высоко и заливають ажь самъ корабель, то вода не доходить до пасажирôвъ. Сальоны на поодинокихъ покладахъ уладженѣ дуже пишно, помосты выложенѣ мягкими диванами, заставленѣ выгôдными софками и фотелями, стоять акварія зъ рѣдкими морскими рыбами, марморовѣ фонтаны пускають воду и т. д. Тутъ суть реставраціи, окремѣ комнаты, де можна достати всѣлякихъ напиткôвъ, словомъ, єсть всѣляка выгода, яку лишь хто собѣ зъ людей може подумати.

За кôлька мінутъ ѣзды тымъ кораблемъ видко вже на полудни паркъ Джексона, на котрôмъ бѣлѣють ся величезнѣ будынки выставовѣ. Корабель плыве вздовжь цѣлого парку, ажь наконецъ причалює до греблѣ вôдъ пристани, котра може три чверти кільометра далеко сягає въ озеро. Зъ корабля выходять тысячѣ людей и идуть оглядати выставу. Хто не хоче ити пѣшки, той платить кôлька центôвъ, стає на „ходячу дорогу“ и та несе єго ажь на головне мѣсце выставы. Отся „ходяча дорога“ (Moving Sidewalk) то найновѣйша придумка Американцѣвъ, котра таки па правду насуває гадку, що въ Америцѣ забудуть ще люде й ходити.

Подумайте собѣ нашѣ тротоары вздовжь улиць и най вамъ здає ся, що они порушають ся; однымъ бокомъ улицѣ суне ся тротоаръ напередъ, а другимъ вертає назадъ — отъ и будете мати поняте, якъ выглядає „ходяча улиця“. Хто хоче ѣхати тою ходячою улицею, потребує лишь купити собѣ білєтъ за пять центôвъ, станути на ню и ѣхати дальше. Коли близше придивити ся тôй ходячôй улици, то она такъ выглядає:

Выйшовши по кôлькохъ сходахъ на плятформу, побачить ся заразъ, що то не одна а властиво три плятформы, зъ котрыхъ перша, на котру входить ся по сходахъ, стоитъ. Коло неи посуває ся поволи друга плятформа, а коло тои бѣжить трета два разы такъ скоро, якъ друга. На тôй третôй плятформѣ стоять лавки и она посуває ся такъ скоро, якъ добрый пѣшеходець може ити. Теперь же треба два разы скакати: разъ изъ стоячои плятформы на ту, що иде поволи, а другій разъ зъ тои, що иде поволи на ту, що иде скорше. На тôй третôй сѣдає ся на лавку и ѣде ся доти, доки кому схоче ся. Коли хто хоче злѣзти, то скаче знов зъ третои плятформы на другу, зъ другои на першу, що стоить, а зъ вôдси сходить по сходахъ на землю. Властиво скакати тутъ не потреба, а радше лишь скоро переступати, бо всѣ тѣ плятформы стоять побôчь себе однаково высоко; то не такъ, якъ н. пр. хтось хотѣвъ бы выскочити на трамваєвый вôзъ, коли вôнъ ѣде, бо тутъ треба пôдносити ся зъ долины въ гору, або коли скаче ся пôдчасъ руху, то треба скакати зъ горы въ долину. До того ще й переступанє тымъ улекшене, що трета плятформа порушає ся якъ разъ въ двоє такъ скоро якъ друга, отже й перескакуванє зъ одной на другу розкладає ся на двѣ рôвнѣ части. Крôмъ того суть ще на другôй и третôй плятформѣ умѣщенѣ вôдъ мѣсця до мѣсця ручки, за котрѣ держить ся, коли перескакує ся; коли хто держить ся за таку ручку, то вôнъ дѣйстно вже не перескакує, лишь переступає. Наконець суть ще для осторогы умѣщенѣ таблицѣ, на котрыхъ стоить выписано, що треба завсѣгды скакати напередъ, чи хто выходить на плятформу, чи сходить зъ неи. Та „ходяча дорога“ має ту догôднôсть, що не потреба для неи нѣякихъ стацій; хто де хоче ступає на ню, або сходить зъ неи. Нема такожь нѣякои обавы калѣцтва, бо тутъ нема нѣ коней, нѣ колѣсъ, нѣ льокомотивы, а припустѣмъ, що хтось и упавъ бы, то що найбôльше набивъ бы собѣ синець.

Конструкція сеи ходячои дороги єсть дуже проста, а машинерія котра надає ѣй рухъ, мѣстить ся пôдъ улицею. „Ходяча дорога“, що веде до парку Джексона має 1400 лавокъ, а на каждôй лавцѣ може ѣхати по 4 особы, отже на оденъ разъ може на тôй дорозѣ ѣхати 5.600 людей. Пôдъ тою ходячою дорогою бѣжить на шинахъ 350 возôвъ на чотирохъ колесахъ. Возами тыми гонить 12 електричныхъ моторôвъ, умѣщеныхъ межи ними, зъ котрыхъ каждый має силу 30 коней (звычайно уживає ся лишь силы 130 коней). На тыхъ возахъ, а радше возочкахъ, спочиває друга плятформа, та, що порушає ся поволи; єѣ несуть тѣ возки, и она бѣжить такъ само скоро якъ и опи. Цѣла

що Маршалокъ краєвый кн. Сангушко має уступити зъ свого становища а єго мѣсце займе кн. Юрій Чарторыскій. Ся вѣсть просто выдумана и не має найменшои пôдставы.

Extrapost доносить, що рада державна мабуть не полагодить буджету при осѣнной сесіи и обмежить ся лише на ухвалѣ буджетовои провізоріѣ, а то тому, що краєвй соймы мають зôбратись 10 грудня. Ся вѣсть поки-що непевна и потребує урядового потвердженя. Проґрама парляментарныхъ робôтъ осѣнной сесіѣ буде обнимати, якъ мы вже згадували тому кôлька днѣвъ, побôчь буджету законъ о поборѣ рекрута, о удержавненю деякихъ льокальныхъ зелѣзниць, два проекты въ справѣ монетарнои реформы, законъ о помочи для навѣщеныхъ повѣнею, проєктъ закона, котрый уповномôцнює правительство засновувати новй суды въ дорозѣ адміністраційной и новелю о касахъ хорыхъ. Пôсля Extrapost предложеня дотычнои змѣны войскового закона не прийдуть на порядокъ дневный, а зимова сесія присвятить ся нарадамъ надъ загальною частею карного кодексу.

Анґлійска палата громадъ приняла 103 голосами противъ 95 внесенє, щобы пенсіѣ урядниковъ Палаты высшои знизити о 500 фунтôвъ штерлінґôвъ. — Въ палатѣ панôвъ льордъ Спенсеръ промавлявъ за принятємъ білю ирляндского, бо коли, каже, не приймуть єго, то Ирляндія въ розпуку попаде. Князь Девонсірь промавлявъ противъ принятя, мотивуючи се тымъ, що воля бôльшости народу незнана. — Въ Бернелі въ Анґліи тысячѣ робôтниковъ понѣвечили копальнѣ, поранили урядниковъ и спалили адміністраційнй будынки. Ажь войско спинило робôтниковъ при такôмъ пустошеню всего.

Новинки.

Львôвъ дня 7 вересня.

— **Именованя.** Секретарями Рады именованй: судя пов. Осипъ Вілюшь для Кракова, адъюнкты дръ Соломонъ Мерцъ для Тарнова, Ом. Губицкій для Нового Санча и Тадей Цукровичь для Вадовиць. Судями повѣтовыми именованй: Яцко Слебодиньскій для Тяжковичь, Ром. Медвичь для Бялои, Алекс. Фіялковичь для Затора, Едв. Маллі для Макова, Кав. Ґаєвскій для Розвадова, Віяк. Райца для Радомысля.

— **Перенесеня.** Судѣ повѣтовй: Генрикъ Зубчевскій перенесеный зъ Радлова до Улянова, Генр. Еггартъ до Радлова, Гнатъ Слебодиньскій до Слемѣня, Стан. Щура до Войнича; а секретаръ рады Осипъ Гомолячь зъ Нового Санча до Кракова.

— **Вôзначенє.** Рахунковый радникъ скарбовои Дирекціѣ у Львовѣ Иванъ Дидушиньскій одержавъ при нагодѣ переходу въ сталый станъ спочинку титулъ и характеръ старшого радника рах. зъ увôльненємъ вôдъ таксы.

— **Въ II. ґімназіи у Львовѣ** зачнуть ся письменнй испыты зрѣлости дня 11 с. м.

— **На будову руского народного театру,** зôбрано на весѣлю о. Григорія Дякова зъ панною Евфрозиною Куницкою въ Орѣхôвцяхъ 24 зр. 90 кр., на котру суму зложили ся Вп. пп.: молодй 2 зр., о. Касіянъ Куницкій капелянъ войсковый 1 зр., п-на Меланія Менциньска 1 зр., п на Мих. Пацлавска 1 зр., Тресньовскій медикъ 1 зр. 50 кр., о. Ивасечко 1 зр., п на Куницка 1 зр, п. Мартиникъ 50 кр., о. Пацлавскій 1 зр, музиканты аматоры пп.: Мод. Коцюба, Григ. Городницкій и Вас. Залуцкій 1 зр., музиканты жиды зъ Грималова 40 кр, п на Теофіля Курбасъ 50 кр., о. Зазулякъ 1 зр, о. Курбасъ 50 кр, Кисѣль ученикъ 6 клясы ґімн. 50 кр., Герасимовичь 1 зр., Игн. Глѣбовицкій 50 кр., молодѣжь академічна зъ дрôбнои складки 1 зр. 40 кр., зъ розпродажи картокъ 7 зр. 60 кр.

— **Про станъ здоровля п. Франтішка Ржегоржа** пише проф. В. Шухевичь, котрый поѣхавъ вôдвѣдати недужого: Дякуючи невтомимôй праци нашого земляка д ра Ортыньского треба мати повну надѣю, що нашь сердечный другъ подужає Въ домѣ п Петрицкого купця въ Жидачевѣ найшовъ вôнъ сердечный приють. Русины жидачѣвскй взяли на себе обовязокъ чергою вôдвѣдувати и пильнувати хорого, чимъ улекшать не лишь хорому прикрй хвилѣ тяжкои недуги, але й по части выручать въ незвычайнôмъ посвященю пп. д ра Ортыньского и Петрицкого.

— **Будова льокальныхъ зелѣзниць** у всхôдной Галичинѣ розпочала ся трасованємъ шляху Тернопôль-Галичь. Около 40 урядникôвъ державныхъ зелѣзниць зъ вôддѣлу инжинєріи призначенй въ тôй цѣли до Тернополя. На будову другои головнои лініѣ Тернопôль-Залѣщики одержавъ концесію ґр. Володиславъ Бавoровскій, а зелѣзниця ся буде переведена майже на цѣлôй довжинѣ своѣй маєстностями сего ґрафа. Довжина єѣ вынесе 202 кільометры, а то: зъ Тернополя черезъ Микулинцѣ и Теребовлю до Копичинець 74 кільом.; зъ Гадинковець черезъ Озеряны и Борщѣвъ до Ивана пустого 62 кільометрôвъ и зъ Калинôвщины черезъ Ягольницю и Тлусте до Залѣщикъ 55 кільометрôвъ.

— **Холєра.** Въ Микуличинѣ захорували 2 особы, Волосовѣ 2, Римановѣ 4, Чернятинѣ и Коломыи по 1. Померли: въ Делятинѣ 2, Волосовѣ 2, въ Римановѣ и Коломыи по 1, въ Ясеници 2 Бактеріольоґічно стверджено холєру въ Ляхôвцяхъ пов. Богородчаньского, Пôдмаєри (повѣтъ Новый Санчь) и въ Римановѣ. Пôдозрѣнй выпадки лучили ся въ Криници, Щавнôмъ и Опришѣвцяхъ.

— **Цѣдило** (фільтръ) для чищеня воды, вынайдене сыномъ ґенерала Куна, пробовано сими днями въ Радимнѣ. Єсть се полотняна, лѣйковата судина, зъ двома дротяными ситками, мѣжь котрыми помѣщеный асбестъ, очищуючій воду. Проба мала повести ся дуже добре. Вода зъ калужи, зъ болотомъ и смердяча, перецѣджена два разы черезъ сей знарядъ, показала ся доброю до питя. Маневруючй коло Ярослава войска мають въ собою 12 000 штукъ тыхъ цѣдилъ.

— **Огнѣ.** Дня 19 м. м. згорѣвъ зовсѣмъ млынъ въ Улашкôвцяхъ, власнôсть ґр. К. Лянцкороньского. Вартôсть млына 10.000 зр. була обезпечена на 5000 зр. Въ Станиславовѣ згорѣла гарбарня Вайсбаха, вартости 2000 зр; въ Книгининѣ 12 загородъ господарскихъ, вартости 19.750 зр., а обезпеченыхъ лише на 7 760 зр. — Въ Шинвалдѣ въ тарнôвскôмъ повѣтѣ 80 лѣтный селянинъ Антôнъ Канторъ пôдпаливъ самъ свою хату и въ огни згинувъ. — Въ Дережичахъ пов. дрогобицкого згорѣла дестилярня нафты Соломона Бакенрота, вартости 4500 зр — Въ поли пôдпаливъ хтось стирту ячменю (120 кôпъ), що належали до п. Мармароша зъ Карова. Згорѣла цѣла стирта и 16 сяжнѣвъ сѣна. Зôбже було асекуроване.

— **Нещаснй пригоды.** Въ Бориславѣ въ закопѣ ч. 827 выбухли ґазы, котрй тяжко попарили робôтницю Лабусь, а лекше ще двохъ робôтникôвъ. Заступникъ дозорця виненъ тому, бо недалеко вôдъ закопу засвѣчувавъ лямпу сѣрникомъ. — Ивана Волоса зъ Крешова Мармарошь на Угорщинѣ, занятого въ лѣсѣ въ Нижнôмъ Ванчу коло Коростова вбило зрубане дерево. — Послѣдными днями втопило ся при рôжныхъ нагодахъ 8 людей въ Раличинѣ. — Зô Станиславова пишуть: Вправы артилєріѣ, котрй минувшого мѣсяця вôдбували ся на мѣскихъ ґрунтахъ т. з. „Дубровѣ“, скôнчили ся сумною пригодою въ лѣсѣ коло села Дрогомирчанъ Одинъ селянинъ, що косивъ траву въ тôмъ лѣсѣ, занадивъ косою о набôй пушочный, котрый експльодувавъ и убивъ єго на мѣсци

— **Самоубійство.** Вчера по год. 7. зъ рана выдобули зô ставу Пелчиньского у Львовѣ тѣло мужчины, котрый ще тому кôлька днѣвъ ходивъ по надъ ставомъ я люде єго тамъ бачили. Поліція выслѣдила, що се кельнеръ Филипъ Заверъ родомъ въ Дорнфельду коло Щирця, що мавъ лѣтъ 30, и мабуть самъ позбавивъ себе житя.

— **Снѣги въ Татрахъ** впали дня 1 вересня такй великй, ще що доси нѣгде не стопнѣли. Мѣсцями впало на три метры снѣгу. Верхи Татръ бѣлѣють на тлѣ неба. Гôрники заповѣдають небавомъ дальшій снѣгъ, хочь доси погôдно. Мимо тяжкои дороги выбрало ся кôлькохъ туристôвъ сими днями въ Татры. Температура зовсѣмъ низька.

— **Песъ свѣдкомъ.** Въ Берлинѣ ставанъ тому тыждень песъ Тирасъ за свѣдка въ судѣ, и то за головного свѣдка въ справѣ противъ торговця псами Юрка Шпера. Той Шперъ хотѣвъ Тираса продати и оголосивъ въ часописяхъ, якій то песъ єго мудрый, гарный, вôдважный и не злôстный. Ґрафиня Кайзерлінкъ надъ озеромъ баденьскимъ має добра и тамъ казала она пôслати собѣ того пса за 100 марокъ. Приѣхавъ Тирасъ до своєѣ новои панѣ и не подобавъ ся ѣй, бо зовсѣмъ не бувъ чемный, а противно богато котамъ карки поскручувавъ, роздеръ шѣсть курокъ — а въ додатку ґрафиня посудила Тираса, що вôнъ глухій и дурный. Отже выступила зъ жалобою противъ Шпера за обманьство. Тирасъ переѣхавъ ся знову зелѣзницею до Берлина и ту появивъ ся въ судѣ. Предсѣдатель пересвѣдчивъ ся, що Тирасъ зовсѣмъ не глухій, бо коли єго кликали, вôнъ обертавъ ся до того, що єго кликавъ. Знатокамъ дуже подобавъ ся песъ и ихъ не здивувала зовсѣмъ єго собача натура та охота роздирати котôвъ и курки, бо то знана рѣчь, що псы и коты вороги мѣжь собою. Отже увôльнили Шпера, а свѣдокъ песъ Тирасъ зъ гордо пôднесеною головою вышовъ зъ салѣ судовои просто до складу ковбасъ, де вôдъ Шпера дôставъ ковбасу за добре „зôзнанє“.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Прага 7 вересня. За демонстраціѣ робôтничй въ Кладнѣ засуджено 1 робôтника на 9, а 4 на 5 мѣсяцѣвъ вязницѣ.

Берлинъ 7 вересня. Князь Бісмаркъ захорувавъ небезпечно.

Роттердамъ 7 вересня. На Ренѣ перевернувъ ся корабель, котрый вѣзъ 50 людей. 21 утопило ся.

штука въ тôмъ, якъ порушає ся трета плятформа, котрои рухъ єсть два разы такъ великій, якъ другои. А то ось якъ: На обводахъ колѣсъ тыхъ 350 вôзкôвъ, — а они бѣжать по два побôчь себе — на право и лѣво, спочиває свобôдно по одной тонкôй и гнучкôй т. зв. „несправедливôй“ шинѣ изъ стали. Припустѣмъ, що тй вôзки порушають ся зъ скоростею по три стопы на мінуту, то шина, котра спочиває на колесахъ бѣжить разъ такъ само скоро, якъ тй вôзки, а рôвночасно и другій разъ такъ скоро, якъ обводы колеса; она бѣжить отже зъ подвôйною скоростею, значить ся, по 6 стôпъ на мінуту. Єсть то зовсѣмъ простый спосôбъ, котрый можна выпробувати на звычайныхъ колесахъ вôдъ воза, коли положити на нихъ досить довгу шину; шина та має двоякій рухъ: рухъ воза и рухъ ободôвъ колѣсъ. На тыхъ обохъ шинахъ спочиває та трета плятформа зъ лавками, що бѣжить скоро. Плятформа, що бѣжить поволи, творить середину межи скорою а сталою плятформою. Въ той спосôбъ можна бы долучити ще бôльшу скорôсть; пята плятформа могла бы може вже такъ скоро бѣчи якъ особовый поѣздъ на зелѣзници, а труднôсть при всѣданю и высѣданю въ плятформы зовсѣмъ не збôльшила бы ся, пасажиры могли бы тогди доволѣ, якъ хто хоче, уживати третои, четвертои, або пятои плятформы до ѣзды.

(**Дальше буде**).

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій

„ДНѢСТЕРЪ“

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ

засноване на пôдставѣ концесіи Высокого ц. к. Міністерства справъ внутрѣшныхъ зъ дня 9 грудня 1891 ч. 22751, розпочало свою дѣяльнôсть дня 15 н. ст. вересня м. р.

„ДНѢСТЕРЪ“, опертый на засадѣ взаимности своихъ членôвъ, обезпечає всяке майно движиме и недвижиме противъ шкôдъ огневыхъ пôдъ наиприступнѣйшими условіями и почислює можливо найнизшѝ преміи.

Всякѝ шкоды ліквідують ся и выплачують ся сейчасъ по пожарѣ.

Фондъ основный „ДНѢСТРА“ выносить наразѣ 50.000.

Якъ фондъ основный такъ и контракты заключенѝ зъ першими Товариствами контрасекураційными, подають „ДНѢСТРОВИ“ можнôсть обезпечувати якъ найбôльшѝ сумы.

Въ силу договору заключеного зъ Товариствомъ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, — „Днѣстеръ“ принимає обезпеченя на житє у всѣхъ можливыхъ комбінаціяхъ.

Друки якъ и всякѝ поясненя подають Агенты, установленѝ у всѣхъ мѣстахъ и бôльшихъ селахъ якъ и

34

Дирекція „Днѣстра“

у Львовѣ, улиця Валова число 11.

Бюро оголошень и дневниковъ

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневникôвъ

по цѣнахъ оригінальныхъ.

До

Народнои Часописи, Газеты Львôвскои и „Przegląd-y“

може лише се бюро анонсы приймати.

С. Спітцеръ у Вѣдни

поручає

Товары камѣннѝ и шамотовѝ.

Плиты бѣлѝ и кольоровѝ. — Насады коминковѝ.
Комплетнѝ уряджения для стаєнъ и оборъ.

На жаданє высылаємо катальоги

заступники для **Галичины** и **Буковины**

Гамель и Файгель

у ЛЬВОВѢ, улиця Коперника число 21.

Бюро дневникôвъ и оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львовѣ

улиця Кароля Людвика число 9.

приймає

абонаментъ на всѣ дневники

по цѣнахъ оригінальныхъ.

ВѢДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІѢ

поручає

найновѣйше патентоване начинє кухонне зъ вить гальванічно нікльоване, у внутрѣ повлечене чистою и дуже тревалою емаліею.

До набутя у Ивана Шумана у Львовѣ

площа Бернардиньска и у всѣхъ бôльшихъ торговляхъ зелѣза.

Поручає ся

торговлю винъ ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львовѣ. 9

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.